

OPERA IN DE WOESTIJD

ROYAL OPERA OF MUSCAT

Bart Smekens ruilde een strand in Gent in voor het woestijnzand van Arabië, om er als seizoenarbeider de opera van Oman uit de blokken te helpen. Een impressie uit de eerste hand, met soms passend surrealistische trekjes. [📍 Bart Smekens](#)

Oman, de parel van het Midden-Oosten. Een prachtig land in één van de meest schizofrene regio's van deze wereld. Een land gelegen tussen Jemen en de Verenigde Arabische Emiraten. Tussen vastgeklampte traditie en extreme decadentie. Oman houdt stand door noch het één of het ander te zijn.

EERSTE OPERA

Oman is een onderbevolkt land met parels van natuurlijke schoonheid en een rijkdom aan natuurlijke grondstoffen. Geregeerd door sultan Qaboos Bin Said Al Said. Die zette 44 jaar geleden zijn met oogkleppen regerende vader van de troon om zijn land stabiel, moderner en welvarender te maken. Hij bouwt in de hoofdstad Muscat een paleis met architecturale verwijzingen naar de sterke banden met overzeese bondgenoot India. Hij bouwt de grootste moskee met de hoogste minaretten ter wereld en met het tweede grootste tapijt erin. En enkele jaren geleden, de eerste opera van de regio: de Royal Opera of Muscat.

OLIEDOLLARS

Met 3,2 miljoen mensen is Oman één van de dunst bevolkte landen ter wereld. Je vindt er bijna geen hoogbouw. Alles is vrij traditioneel gehouden en met respect voor de omgeving en natuur gebouwd. Je hebt er natuurlijk de shoppingmalls en de exclusieve winkels, de oliedollars moeten immers rollen. Gelukkig is het er niet zo extreem als in Dubai. Hoofdstad Muscat kan je eigenlijk zelfs als een beetje saai beschouwen. Er is niet heel veel te beleven. Je kan er uiteraard lekker eten en genieten op de stranden, maar buiten de hotelbars is er verder geen sprake van een echt cultureel leven. De mensen spreken vooral af aan de belangrijkste weg langs het strand om met vrienden of familie te flaneren. Heel sporadisch zie je koppeltjes die zedig naast elkaar lopen.

Oman is een moslimland met een strikte islamwet. Maar niet zoals sommige van de buurlanden intolerant jegens vrouwen. De vrouw heeft er al lang stemrecht en een heel actieve rol in de samenleving met topfuncties in bedrijven en werk op gelijke voet met de man.

OPERADROOM

Vanwaar kwam de droom van de sultans om een eigen opera te bouwen? Op zestienjarige leeftijd werd de sultan erop uit gestuurd om te studeren in Groot-Brittannië. Tijdens die studententijd raakte hij gefascineerd door klassieke muziek. De muziek is een leidraad in zijn leven. Elk jaar naar de Bayreuther Festspiele, een eigen orkest in zijn paleis, een fascinatie voor orgelmuziek... Toen hij in 1970 de macht overnam, lag er nog geen meter asfalt in Oman. Zijn aandacht is dus al die jaren uitgegaan naar de opbouw van het land. Nu de man ver aan het eind van zijn regeerperiode is, wilde hij toch die laatste droom verwezenlijken: de bouw van zijn eigen opera.

PALEIS

Het Royal Opera House van Muscat werd een prachtig gebouw. Vlakbij de zee in het midden van de stad, zoals bijna alles in Oman opgebouwd naar de traditie van zijn eigen paleizen en moskeeën. Alles in blinkend marmer met prachtige houtsnijwerken. Het is dan ook officieel een paleis. De sultan heeft het besteld in 2001 en in 2011 is het officieel geopend met een eerste opera 'Turandot', gedirigeerd door Plácido Domingo. De opera heeft plaats voor 1100 toeschouwers. Het concept werd bedacht in 2002. Tussen 2007 en 2011 werd er aan de opera gebouwd en op 11 oktober 2011 werden de deuren geopend. Het gebouw zelf is 25.000m² groot, de site eromheen is 78000 m².

TECHNISCH HOOGSTANDJE

Technisch is het een hoogstandje. Je moet daarbij ook bedenken dat alles is opgebouwd op een plek met extreme weersomstandigheden en in een land met geen enkele traditie op het gebied van theatertechnische infrastructuur. Er is een team van experts van over de hele wereld aangetrokken om alles tot in de puntjes uit te werken en alles operationeel te krijgen voor de grote opening op 11 oktober 2011. Het vliegssysteem en de hele theatertechnische mechaniek is gebouwd door het Duitse SBS Bühnentechnik. De toren is 32 meter hoog en heeft in totaal 58 trekken. Het hoofdpodium meet 460m². De volledige oppervlakte met zijscènes en achterscène komt op 1480m².

CONFIGURATIES

Je hebt verschillende configuraties van het theater. Er is een concertshell die over een twintig meter lange rails naar voor kan rollen en dan aansluit op de rest van de zaal om zo een architecturale eenheid te vormen. De concertshell weegt 750 ton en heeft achteraan een 50 ton wegend orgel, wat dit orgel ook het grootste verrijdbare orgel ter wereld maakt. De aansluiting op de zaal met gecontroleerde reverberatiekamers zorgt ervoor dat de klank van het orgel direct in de zaal geprojecteerd wordt.

AKOESTIEK

Waar er in veel nieuwe theaters de plank misgeslagen wordt op gebied van akoestiek, is het hier wel gelukt: de zaal klinkt in alle opstellingen fantastisch. Als er een opera of een ballet binnenkomt, rolt alles gewoon naar achter en kan je weer een black box maken. Alles is aanwezig. Het geluidssysteem is van Meyer Sound en de mengtafels van Midas. De mic room is een klein museum waar elke relevante microfoon ter wereld in vertegenwoordigd is. Lichttechnisch zijn er meer moving-heads dan plaats om ze te hangen. Er is een volledig uitgeruste broadcast studio en de technische crew behoort bij de beste van de wereld. Niks te kort dus.

GEZOND VERSTAND

Toch zijn de meest vanzelfsprekende dingen niet evident in Oman. Zo is het voor de stagecrew zeer moeilijk om

Solid State Logic

The LIVE console.

New from Meyer Sound Laboratories:

LYON
Compact Linear Array

MJF210
The floor

CAL
Digital Beam Steering

1100-LFC
Low Frequency Element

Linearity above all

Draadloos

Zenders. Intercoms.
Frequenties. Oplossingen.

AEM Project Team

Project ontwerp & realisatie.

kwaliteitsvol hout, goede vijzen, veilig scafmateriaal en voldoende verbruiksmateriaal te vinden. De meeste hardwarezaken hebben goedkope vijzen die na één keer indraaien gewoon afbreken. Omdat er niet zo'n uitgebreide keuring en reglementering bestaat, moet je zelf toezien op de veiligheid en je gezond verstand gebruiken bij het opbouwen van de dingen. Maar gelukkig is er een ervaren crew onder leiding van Geoffrey Wheel die zijn strepen heeft verdiend in Covent Garden. Hij heeft van dat statige huis verschillende technici meegenomen om de basis te vormen, aangevuld met een internationale crew, van zijn ploeg in Muscat.

CLASH VAN CULTUREN

Het aanbod van de opera is vrij divers: van klassieke concerten tot jazz en van musical tot opera. Het zijn natuurlijk de meer traditionele werken die aan bod komen. Het moet ook allemaal zedig blijven, maar is daarom niet minder interessant. Je krijgt een interessante clash van culturen. Net zoals hier heb je veel mensen die komen om zichzelf te laten zien. Het is dan ook een paleis van de sultan en er hangt toch een speciaal sfeertje rond. Maar mensen kunnen zichzelf niet blijven forceren om naar iets te gaan wat ze niet interesseert. Ik verwacht dus dat er binnen enkele jaren een dipje in het bezoekersaantal zal zijn. Het is dan aan de opera om vol te houden.

INSPIRATIE

Nu worden er al zaadjes geplant om binnen enkele jaren een eigen concert- en operacultuur op te bouwen. Er zijn kindervoorstellingen, schoolvoorstellingen en dagen waarop het zeer goedkoop is om naar de opera te gaan. Het wordt ook meer en meer een open huis en er zijn plannen om een nieuwe bibliotheek te bouwen en zelfs een gloednieuw theater. Er komen ook een immense decorstudio en grote repetitieruimtes. Dit zal hopelijk inspireren om er iets mee te doen. Ik ben ervan overtuigd dat Omanis ooit een eigen jazzconcert of opera schrijven, gemengd met hun eigen tradities. En laat ons eerlijk zijn, met namen op de affiche als Winston Marsalis, The New Orleans Jazz Band, Jo Jo Ma, Placido Domingo, Andrea Bocelli, The Marinski Ballet en BBC Symphony Orchestra zal inspiratie niet lang uitblijven.

ONBEKENDE

Vorig jaar kreeg ik de kans om te gaan werken in deze nieuwe opera van Oman. Het was een stap in het onbekende. Werken met mensen die je niet kent, op een exotische locatie, in een land waar maar weinig van bekend is. De eerste reactie van de omgeving gaat

HOI

"Geen HOI. Geen deal."

Bert Kamp, mediamanager Rabobank

Een adverteerder die wil weten of hij het juiste bedrag betaalt voor z'n advertentie kijkt of een titel het HOI-keurmerk heeft. Dan zijn de oplagecijfers gecontroleerd en zijn de advertentietarieven daarop gebaseerd. PS Deze titel heeft het HOI-keurmerk. HOI. De Harde Cijfers. www.hoi-online.nl

ONLINE VERKOPING wegens HERORIENTERING

in opdracht van belanghebbenden, goederen uit o.a.

Solivi: Klank- & Lichtapparatuur

adressen beschikbaar op onze website (België)

MENGPANELEN w.o. "Mackie" SR24-4, "Alto" L20; **VERSTERKERS** "Lab Gruppen" FP6400; **LUIDSPREKER** w.o. bass-kast/sub-kast "Mexo" S2-CF, inclusief processor; active speakers "DB Technologies"; **VERLICHTING** w.o. stadion-spots "Philips", DMX lighting console, showbars "Showtec"; **GELUIDSRECORDERS** "Tascam" 2488 MKII; dv-camera's "Sony"; trussen; monitoren; microfoons; diverse **SPECIAL EFFECTS**; autom. buffettoeg, touchscreen tapkraanen; etc

BIEDEN UITSLUITEND VIA INTERNET

SLUITING: woensdag **9 JULI** vanaf 14u00

BEZICHTIGING: zaterdag **5 juli** van 10u00 tot 13u00

dinsdag **8 juli** van 09u00 tot 16u00

FOTO'S / CATALOGUS / INFO beschikbaar op onze site

TROOSTWIJK
www.TroostwijkAuctions.com

ADAMSON

THIRTY YEARS
OF THINKING
INSIDE THE
BOX

Sound and Light
Import

030-666 47 45 - info@soundandlight.nl

dan ook vooral daarover. Is er wel vrijheid? Kan je daar goed leven? Ook al heb je een open geest, je betrapt jezelf er toch op soms mee te gaan in de clichés die bestaan over bepaalde regio's.

Toen we het nieuws kregen dat ik mocht beginnen, was het wel even slikken. Ik had een fantastische job als technisch coördinator bij DOK vzw. Een subversief, allesomvattend, chaotisch project in de haven van Gent. Maar ik stond voor de keuze: deze kans laten schieten zou ik me voor de rest van mijn leven beklagen. Na veel overleg met mijn gezin, hebben we de sprong in het onbekende genomen en zijn we voor een seizoen naar Oman vertrokken.

ZOEKEN EN SLEUREN

Het werd een fascinerende reis tussen verschillende culturen. Een crew bestaande uit grotendeels Engelsen en Spanjaarden, een Italiaan, een Fransman, enkele 'Ozzies' en drie Belgen. Langs de ene kant de 'union' mentaliteit van de Engelsen en langs de andere kant de anarchistische trekjes van de Spanjaarden. En natuurlijk niet te vergeten onze fantastische Omaanse collega's en vrienden. Jongens in opleiding om het later van ons over te nemen. De hele crew waren stuk voor stuk fantastische mensen. Het was soms zoeken, trekken en sleuren. Maar tot vandaag is er geen enkele show afgelast. En nog belangrijker, iedereen heeft het overleefd. Ik vind dit persoonlijk een hele prestatie voor een nagelnieuw huis.

OM TE HUILEN

Soms was het wel zweten om een container die al enkele dagen in de haven in volle zon staat, bij temperaturen boven de 40 graden, uit te laden. Je komt buiten en je brillenglazen beslaan van de warmte en je verplichte lange broek plakt meteen aan je benen. De zweetgeur van je collega's neem je best gewoon voor lief. De staat waarin de decors aankwamen, was meermaals om te huilen. Soms werden ze op de luchthaven op open trucks geladen door onervaren en onderbetaalde Indische laders. Alles gewoon op en door elkaar. Sommige panelen geperforeerd door andere props. Kisten met props bovenop de truck gegooid. Dingen die je hier niet kan voorstellen. Soms werden decors op de verkeerde plannen en bijgevolg de verkeerde schaal gemaakt en kwam er dus heel wat aanpassingswerk bij kijken.

ONGEWOON

Je krijgt een sterke band als crew omdat je allemaal gek genoeg bent om zo'n avontuur aan te gaan en omdat je samenwerkt in een zeer ongewone omgeving. Je bent echt aangewezen op elkaar, zowel binnen als buiten het werk. Ik was er gelukkig met vrouw en kinderen die me ongelooflijk gesteund hebben en mee zijn gestapt in dit niet evidente verhaal. Ik ben geïnspireerd door Oman, de mensen en de fantastische crew. Ik mis het nog elke dag, maar het blijft bovenal een fantastische ervaring. ■

Met dank aan: www.stepp.be